

Uwagi Związku Banków Polskich i Rady Banków Depozytariuszy

do projektów ustaw zmieniających ustawę obrocie instrumentami finansowymi, ustawę o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawę o funduszach inwestycyjnych

I. Wprowadzenie rachunków powierniczych i rachunków zbiorczych dla przechowywania papierów wartościowych.

Wprowadzenie w polskich przepisach instytucji rachunków powierniczych i rachunków zbiorczych dla przechowywania papierów wartościowych umożliwi działanie globalnych powierników w imieniu klientów bez konieczności przedstawiania pełnomocnictwa, otwierania rachunków dla tych klientów na podstawie jednej umowy z polskim bankiem bez przedstawiania dokumentacji klienta. Podobne konstrukcje prawne są już dostępne inwestorom na innych europejskich rynkach kapitałowych.

Proponowane przez nas zmiany przepisów przyczynia się niewątpliwie do zwiększenia aktywności zagranicznych inwestorów na polskim rynku kapitałowym.

Dla osiągnięcia tego celu proponujemy wprowadzenie następujących zmian w obowiązujących przepisach:

A. Projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi:

1) dodaje się **art. 7a** w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 mogą prowadzić w ramach depozytu papierów wartościowych rachunki papierów wartościowych, na których mogą być rejestrowane papiery wartościowe osób reprezentowanych przez podmioty wskazane w ust. 3 (rachunki powiernicze). Jeden rachunek powierniczy może być prowadzony na rachunek jednego uprawnionego z papierów wartościowych lub na rachunek współuprawnionych z tych samych papierów wartościowych.

2. Ilekroć w ustawie mowa jest o posiadaczu rachunku papierów wartościowych, rozumie się przez to również uprawnionego z papierów wartościowych zapisanych na rachunku powierniczym.

3. Rachunki powiernicze mogą być prowadzone, jeżeli uprawnionych reprezentują osoby prawne lub inne jednostki organizacyjne z siedzibą poza

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które wykonują zadania w zakresie centralnej rejestracji papierów wartościowych lub rozliczania transakcji w obrocie papierami wartościowymi i podlegają nadzorowi właściwego organu sprawującego nadzór nad instytucjami finansowymi w państwie członkowskim albo w państwie należącym do OECD, a także firmy inwestycyjne, zagraniczne firmy inwestycyjne, zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 117 ust. 1, nie prowadzące działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również banki zagraniczne z centralą w państwie należącym do OECD i banki powiernicze.

4. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia określić inne podmioty uprawnione do reprezentowania posiadaczy rachunków powierniczych. Rozporządzenie może rozszerzyć katalog tych podmiotów na podmioty, których działalność gospodarcza dotyczy rynku finansowego, rynku kapitałowego lub rynku ubezpieczeń, przy czym działalność ta powinna podlegać normom ostrożnościowym zawartym w stosownych przepisach lub regulacjach lub też określonymu w przepisach nadzorowi nad tymi podmiotami.

5. Umowa o prowadzenie rachunków powierniczych zawierana jest pomiędzy podmiotem, o którym mowa w art. 4 ust. 1 a podmiotem wskazanym w ustępie 3. Na podstawie umowy rachunku powierniczego mogą być prowadzone rachunki powiernicze dla więcej niż jednego uprawnionego z papierów wartościowych.

6. Aby otworzyć rachunek powierniczy, podmiot reprezentujący uprawnionego wskazuje prowadzącemu rachunek dane uprawnionego z papierów wartościowych w zakresie wskazanym w art. 10 ust. 1 pkt 6 i składa oświadczenie, że dokonał weryfikacji uprawnionego w zakresie wymaganym obowiązującymi w kraju jego siedziby przepisami o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz, iż jest należycie umocowany do reprezentowania uprawnionego z papierów wartościowych; nie musi jednak okazywać umowy łączącej go z uprawnionym ani w żaden inny sposób udowadniać udzielonego mu umocowania do reprezentowania uprawnionego.

7. Podmiot o którym mowa w ust. 3 jest obowiązany do okazania, na żądanie podmiotu prowadzącego rachunek powierniczy, dokumentów umożliwiających weryfikację posiadacza rachunku w zakresie wskazanym w art. 10 ust. 1 pkt 6 oraz weryfikację udzielonego mu umocowania do reprezentowania uprawnionego z papierów wartościowych.

8. Prawo żądania dokumentów, o których mowa w ust. 7 przysługuje również Komisji, oraz innym podmiotom, które z mocy przepisów prawa są uprawnione do uzyskania informacji o posiadaczach rachunków papierów wartościowych, jak również o liczbie zapisanych na nich papierów wartościowych. Prawo to może być realizowane w trybie, w jakim podmioty te mają prawo uzyskania informacji o posiadaczach rachunków papierów wartościowych i o liczbie posiadanych przez nich papierów wartościowych.

9. Przedstawienie przez podmiot reprezentujący uprawnionego z papierów wartościowych przechowywanych na rachunku powierniczym pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że jest on umocowany przez uprawnionego do wykonywania wskazanych w oświadczeniu praw z tych papierów traktowane jest na równi z przedstawieniem pełnomocnictwa udzielonego przez uprawnionego z tych papierów wartościowych w zakresie praw wskazanych w oświadczeniu, a w szczególności, w przypadku umocowania do wykonywania prawa głosu, uważa się za spełnienie warunku, o którym mowa w art. 412 § 2 Kodeksu spółek handlowych. W przypadku, jeżeli pełnomocnictwo powinno być udzielone w szczególnej formie, formę tę uważa się za zachowaną, jeżeli oświadczenie, o którym mowa powyżej zostało złożone w takiej szczególnej formie.”

2) w **art. 8** po słowach "art. 7" dodaje się słowa "i 7a".

3) w **art. 10 ust. 1 pkt. 6** po słowach „papierów wartościowych” dodaje się słowa "oraz, w przypadku rachunku powierniczego, podmiotu reprezentującego uprawnionego z papierów zapisanych na rachunku powierniczym"

Uzasadnienie

Proponowane zmiany mają umożliwić instytucjom globalnych powierników otwieranie rachunków powierniczych dla reprezentowanych przez nich klientów, prowadzonych przez domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską, banki powiernicze, zagraniczne firmy inwestycyjne i zagraniczne osoby prawne prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału, Krajowy Depozyt oraz Narodowy Bank Polski. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej pojawia się możliwość wprowadzenia znaczących ułatwień do działania na naszym rynku przedstawicieli zagranicznych banków i firm inwestycyjnych zarejestrowanych w UE a także w krajach OECD. Należy zauważyć, iż w związku z wprowadzeniem powszechnych regulacji dotyczących przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, Państwa należące do tych organizacji powszechnie posiadają systemy identyfikacji podmiotów, dla których prowadzą rachunki lub z którymi zawierają transakcje. W naszym przekonaniu jest to wystarczającym gwarantem bezpieczeństwa dla polskiego rynku i polskich instytucji w przypadku otwierania przez zagraniczne banki i firmy inwestycyjne z tego obszaru rachunków papierów wartościowych dla swoich klientów w instytucjach w Polsce.

Ustęp 3 zawiera katalog podmiotów uprawnionych do takiego działania. Na podstawie delegacji ust. 4 Minister Finansów będzie uprawniony do poszerzenia tego katalogu poprzez wydanie rozporządzenia.

Ustęp 4 wskazuje wymogi jakie powinien spełnić podmiot reprezentujący uprawnionego z papierów wartościowych aby otworzyć rachunek powierniczy.

Proponowane rozwiązanie przewiduje uprawnienie podmiotu prowadzącego rachunek powierniczy do żądania od podmiotu reprezentującego

przedstawienia dokumentacji umożliwiającej weryfikację uprawnionych oraz umocowanie tego podmiotu do ich reprezentowania.

Zapis wskazujący na możliwość złożenia przez podmiot reprezentujący oświadczenia o treści udzielonego mu umocowania skutecznie ułatwi tym podmiotom prowadzenie działalności na polskim rynku. Każdorazowe przedstawianie pełnomocnictwa udzielonego przez uprawnionego stanowi znaczne utrudnienie w działaniu globalnych powierników w naszym kraju i nie znajduje uzasadnienia.

Propozycja reguluje także problematykę formy oświadczenia reprezentującego uprawnionego wobec podmiotu prowadzącego rachunki powiernicze.

4) Dodaje się **art. 8a** w brzmieniu:

„1. Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1, mogą prowadzić w ramach depozytu papierów wartościowych rachunki, na których mogą być rejestrowane papiery wartościowe nie należące do osób, dla których rachunki te są prowadzone, lecz należące do innej osoby lub osób (rachunki zbiorcze).

2. Rachunki zbiorcze mogą być prowadzone wyłącznie dla:

- 1) osób prawnych lub innych jednostek organizacyjnych z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które wykonują zadania w zakresie centralnej rejestracji papierów wartościowych lub rozliczania transakcji w obrocie papierami wartościowymi i podlegają nadzorowi właściwego organu sprawującego nadzór nad instytucjami finansowymi w państwie członkowskim albo w państwie należącym do OECD,
- 2) firm inwestycyjnych,
- 3) zagranicznych firm inwestycyjnych,
- 4) zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 117 ust 1, nieprowadzących działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) banków zagranicznych z centralą w państwie należącym do OECD i
- 6) banków powierniczych.

3. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia określić inne podmioty, dla których mogą być prowadzone rachunki zbiorcze. Rozporządzenie może rozszerzyć katalog podmiotów, dla których mogą być prowadzone rachunki zbiorcze na podmioty, których działalność gospodarcza dotyczy rynku finansowego, przy czym działalność ta powinna podlegać normom ostrożnościowym zawartym w stosownych przepisach lub regulacjach lub też określonymu w przepisach nadzorowi nad tymi podmiotami.

4. Podmiot, dla którego prowadzony jest rachunek zbiorczy (posiadacz rachunku zbiorczego), nie jest uważany za uprawnionego z rejestrowanych na tym rachunku papierów wartościowych. Uprawnionymi z papierów wartościowych są:

- 1) w zakresie, w jakim papiery wartościowe rejestrowane na rachunku zbiorczym zapisane są jednocześnie na odpowiadających mu rachunkach papierów wartościowych – osoby, dla których prowadzone są te rachunki papierów wartościowych,
- 2) w pozostałym zakresie - osoby ustalone zgodnie z właściwymi regulacjami i przepisami prawa obcego.

5. W przypadku, gdy ustalenie uprawnionego dokonywane jest poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, osoba wskazana podmiotowi prowadzącemu rachunek zbiorczy przez posiadacza tego rachunku, uważana jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za uprawnioną z zapisanych na tym rachunku papierów wartościowych, w liczbie wynikającej z tego wskazania.

6. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla potrzeb określenia chwili powstania papieru wartościowego, jego przeniesienia, a także uzyskania lub utraty uprawnienia z papieru wartościowego, uznaje się, że określone w art. 7 skutki prawne zapisów dotyczące papierów wartościowych stosuje się odpowiednio do rachunku zbiorczego, nawet w przypadku, gdy papiery wartościowe zapisane na rachunku zbiorczym są jednocześnie zapisane na odpowiadających mu na rachunkach papierów wartościowych.

7. Jeżeli rachunkowi zbiorczemu prowadzonemu przez Krajowy Depozyt albo przez uczestnika Krajowego Depozytu, odpowiada rachunek zbiorczy prowadzony przez inny podmiot uprawniony do jego prowadzenia, prawa z papierów wartościowych powstają i są przenoszone, zgodnie z zasadami opisanymi w art. 7, wskutek dokonania zapisów na rachunku zbiorczym prowadzonym przez Krajowy Depozyt, a jeżeli Krajowy Depozyt nie prowadzi rachunku zbiorczego, na którym rejestrowane są te papiery wartościowe, wskutek dokonania zapisów na rachunku zbiorczym prowadzonym przez uczestnika Krajowego Depozytu, odpowiadającym kontu depozytowemu prowadzonemu przez Krajowy Depozyt dla tego uczestnika.

8. Świadczenia wynikające z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym, otrzymane bezpośrednio lub pośrednio od emitentów, podmiot prowadzący rachunek zbiorczy przekazuje lub stawia do dyspozycji wyłącznie posiadaczowi tego rachunku. Osobom uprawnionym z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym nie przysługuje, względem podmiotu prowadzącego ten rachunek zbiorczy, roszczenie o wydanie tych świadczeń.

Uzasadnienie

Powyższe przepisy wprowadzają koncepcję rachunku zbiorczego. Koncepcja ta jest typowa i stosowana na rozwiniętych rynkach kapitałowych, a jej brak w Polsce jest uznawany przez podmioty zagraniczne jako jedna z poważniejszych wad systemu prawnego i depozytowego na polskim rynku kapitałowym. Zagraniczne instytucje finansowe działają z reguły za pośrednictwem tzw. brokerów międzynarodowych, którzy posiadają w bankach i firmach inwestycyjnych rachunki papierów wartościowych, na których rejestrowane są papiery wartościowe wielu klientów, bez potrzeby otwierania tzw. rachunków segregowanych, przedstawiania dokumentów pełnomocnictw etc. Jednocześnie – ze względu na dzierżenie przez brokerów międzynarodowych papierów wartościowych na rachunek klientów, brokerzy ci nie powinni być uznani w świetle prawa krajowego za właścicieli papierów wartościowych.

Ad 1) Przepis definiuje rachunek zbiorczy.

Ad 2) Przepis ogranicza zakres podmiotów, dla których prowadzony może być rachunek zbiorczy, do podmiotów finansowych podlegających stosownemu nadzorowi w kraju pochodzenia. Regulacja ta zwiększa w sposób wydatny bezpieczeństwo obrotu – w szczególności z punktu widzenia przepisów o zapobieganiu tzw. „praniu brudnych pieniędzy”.

Ad 3) Rozporządzenie pozwoli, o ile Minister Finansów uzna to za uzasadnione, rozszerzyć kategorie podmiotów, dla których prowadzony być może rachunek zbiorczy.

Ad 4) Przepis wyraźnie wskazuje, że brokerzy międzynarodowi (posiadacze rachunków zbiorczych) nie powinni być uznani w świetle prawa krajowego za właścicieli papierów wartościowych. Jednocześnie – wyraźnie wskazuje, że o ile „finalni inwestorzy” posiadają stosowne rejestry poza granicami Polski – ustawodawstwa zgodnie, z którymi rejestry te są prowadzone, determinują osoby uprawnione. Nie dotyczy to sytuacji, gdy dla finalnych klientów prowadzone są rachunki papierów wartościowych w Polsce – wówczas obowiązują reguły ogólne (art. 7).

Ad 5) Przepis wskazuje, że w określonych przypadkach (np. udział na WZA, kwestie unikania podwójnego opodatkowania) następuje identyfikacja finalnych klientów.

Ad 6-8) Celem przepisów jest wyraźne wskazanie, że dla potrzeb zdefiniowania i realizacji świadczeń z papierów wartościowych (ale też tylko dla tych potrzeb), ich powstania etc. miarodajne są zapisy na rachunkach zbiorczych. Z jednej strony rozwiązanie to, pozostawiając kwestie własności prawu państwa, gdzie prowadzi się „finalny rachunek”, nie powoduje kolizji z innymi systemami prawnymi – z drugiej zaś, eliminując różnorodności i „niekompatybilność” rozwiązań w wielu ustawodawstwach obcych, zabezpiecza polski system depozytowy i interesy polskich pośredników i emitentów.

5) Po **art. 10** dodaje się art. 10a w brzmieniu

„10a. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, podmiot prowadzący rachunek zbiorczy może wystawić świadectwo depozytowe wskazując jako uprawnionego, posiadacza papierów wartościowych wskazanego w trybie, o którym mowa w art. 8a ust. 5.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 8a ust. 7, uprawnienie do wystawienia świadectwa depozytowego przysługuje Krajowemu Depozytowi albo, jeżeli Krajowy Depozyt nie prowadzi rachunku zbiorczego, uczestnikowi Krajowego Depozytu, dla którego Krajowy Depozyt prowadzi konto depozytowe, na którym są rejestrowane papiery wartościowe zapisane na rachunku zbiorczym.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy papiery wartościowe rejestrowane na rachunku zbiorczym są również zapisane na odpowiadającym mu rachunku papierów wartościowych. W takim przypadku warunkiem wystawienia świadectwa depozytowego przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych jest zablokowanie papierów wartościowych w liczbie, na którą opiewa świadectwo, na rachunku zbiorczym.

4. Złożenie przez posiadacza rachunku zbiorczego pisemnego oświadczenia wskazującego liczbę papierów wartościowych i dane uprawnionego z papierów wartościowych, stwierdzającego, że posiadacz rachunku zbiorczego jest umocowany przez uprawnionego z papierów wartościowych do wykonywania wskazanych w tym oświadczeniu praw z tych papierów, traktowane jest na równi ze złożeniem pełnomocnictwa udzielonego przez uprawnionego z papierów wartościowych w zakresie praw wskazanych w oświadczeniu, a w szczególności, w przypadku umocowania do wykonywania prawa głosu, uważa się za spełnienie warunku, o którym mowa w art. 412 par. 2 Kodeksu spółek handlowych.”

Uzasadnienie

Przepisy te wyjaśniają, kto jest uprawniony do wystawienia świadectwa depozytowego w przypadku prowadzenia rachunku zbiorczego jak również (ust. 4) jasno definiują pozycję podmiotu prowadzącego rachunek względem emitenta.

6) W **art. 57** dodaje się ust. 1, pkt 2 otrzymuje brzmienia jak niżej a dotychczasowy pkt 2 otrzymuje oznaczenie 3, i dodaje się ust. 3 - 4 w brzmieniu:

„2) rachunkach zbiorczych,

3) rachunkach papierów wartościowych.

3. Umowa o prowadzenie rachunku zbiorczego powinna zawierać zobowiązanie posiadacza rachunku zbiorczego do wskazania, na

żądanie podmiotu prowadzącego rachunek zbiorczy, danych osób uprawnionych z papierów wartościowych. W przypadku, gdy posiadacz rachunku zbiorczego nie posiada danych osób uprawnionych z papierów wartościowych, wskazać powinien dane pośrednika, na którego rachunek papiery wartościowe rejestrowane są na rachunku zbiorczym.

4. Prawo żądania danych, o których mowa w ust. 3 przysługuje również Komisji, oraz innym podmiotom, które z mocy przepisów prawa są uprawnione do uzyskania informacji o posiadaczach rachunków papierów wartościowych, jak również o liczbie zapisanych na nich papierów wartościowych. Prawo to może być realizowane w trybie, w jakim podmioty te mają prawo uzyskania informacji o posiadaczach rachunków papierów wartościowych i o liczbie posiadanych przez nich papierów wartościowych.”

Uzasadnienie

Przepisy te mają na celu umożliwienie, podmiotom prowadzącym rachunki jak również upoważnionym organom państwowym, uzyskania od posiadacza rachunku zbiorczego informacji o finalnych posiadaczach papierów wartościowych. Dokonuje się to zarówno w drodze kontaktowej (ust. 3), jak i w drodze uprawnienia wynikającego wprost z ustawy i z innych ustaw kompetencyjnych (ust. 4).

7) W **art. 132** dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisy niniejszego działu określające obowiązki domu maklerskiego prowadzącego rachunki papierów wartościowych, a w szczególności określające wysokość, sposób i tryb wnoszenia wpłat, stosuje się odpowiednio do domu maklerskiego prowadzącego rachunek zbiorczy, przy czym podstawą dokonywania wpłat jest wartość wszystkich maklerskich instrumentów finansowych rejestrowanych na rachunku zbiorczym.”

8) W **art. 137 ust. 5** *in fine* dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Zasada ta nie wyłącza obowiązku, o którym mowa w art. 132 ust. 4.”

Uzasadnienie

Przepis ten wyjaśnia rolę rachunków zbiorczych w systemie rekompensat. Rachunki zbiorcze traktowane są jako rachunki papierów wartościowych. Nie jest zatem uwzględniany fakt, że są na nich rejestrowane papiery wartościowe finalnych posiadaczy. W przypadku, gdy finalni posiadacze wykazują swoje uprawnienia za granicami Polski – chronią ich zagraniczne systemy rekompensat. W przypadku zaś, gdy wykazują swoje uprawnienia na podstawie polskiego rachunku papierów wartościowych – obowiązują reguły ogólne już zapisane w ustawie.

B. Przepisy o charakterze technicznym związane z wprowadzeniem rachunków zbiorczych

1) Zmiany w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi:

* art. 3 pkt 21 otrzymuje brzmienie:

„21) depozycie papierów wartościowych – rozumie się prowadzony przez Krajowy Depozyt system rejestracji zdematerializowanych papierów wartościowych, obejmujący rachunki papierów wartościowych, rachunki zbiorcze i konta depozytowe prowadzone przez podmioty upoważnione przepisami ustawy;”

* W art. 4 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. O ile ustawa nie stanowi inaczej, do rachunków zbiorczych, o których mowa w art. 8a stosuje się przepisy dotyczące rachunków papierów wartościowych.”

* Po art. 121 dodaje się art. 121a w brzmieniu:

„121a. Przepisy art. 121 stosuje się odpowiednio w przypadku zamieszczenia w umowie o prowadzenie rachunku zbiorczego zawartej z bankiem powierniczym zastrzeżenia, że rozliczenie na rachunku zbiorczym transakcji zawartej na podstawie zlecenia posiadacza rachunku zbiorczego nastąpi po dostarczeniu bankowi powierniczemu potwierdzenia tej transakcji.”

2) Zmiany w ustawie o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

W art. 69a ust 1 pkt 2 *in fine* dodaje się słowa: „również w przypadku, gdy są one zapisane na rachunku zbiorczym.” (*nowy projekt*)

3) Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu.

* W art.2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rachunku - rozumie się przez to rachunek bankowy, rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jak również rachunek papierów wartościowych, rachunek zbiorczy i służący do ich obsługi rachunek pieniężny w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2005, Nr 183, poz. 1538), i rejestr uczestników funduszu, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o

funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 448 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1151);”

* W art. 9 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Obowiązki, których mowa w art. 8 oraz w ust. 1-4 dotyczą ujawnienia transakcji podmiotów i jednostek organizacyjnych, których dane zostały ujawnione podmiotowi prowadzącemu rachunek zbiorczy przez posiadacza tego rachunku.”

* W art. 18 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W przypadku rachunku zbiorczego przez blokadę rachunku rozumie się blokadę liczby papierów wartościowych odpowiadającej liczbie wynikającej z transakcji będącej przedmiotem zawiadomienia.”

4) Zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

1) w art.5a pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) ustawie o obrocie instrumentami finansowymi – oznacza to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. Nr 183 poz.1538),”;

2) w art.30a:

a) po ust.2 dodaje się ust.2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli płatnik, o którym mowa w art.41 ust.9, dokonuje wypłaty należności z tytułu określonego w ust.1 pkt 2, 4 lub 5, na rzecz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona, podatek, o którym mowa w ust.1, pobiera się w pełnej wysokości od łącznej wartości dochodów (przychodów) uzyskanych przez wszystkich tych podatników.”;

b) po ust.2a dodaje się ust.2b w brzmieniu:

„2b. Jeżeli podatek został pobrany w sposób określony w ust.2a, stwierdzenie nadpłaty może nastąpić wyłącznie na rzecz podatnika, który został wskazany podmiotowi prowadzącemu rachunek zbiorczy w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przez posiadacza tego rachunku pośredniczącego w dokonaniu wypłaty należności, jako osoba, której należność ta została wypłacona. W celu stwierdzenia nadpłaty osobę podatnika, a także wysokość uzyskanego przez niego dochodu (przychodu), ustala się na podstawie zaświadczenia wystawionego w oparciu o takie wskazanie, przez podmiot prowadzący rachunek zbiorczy.

3) w art.39 dodaje się ust.4a w brzmieniu:

„4a. Informacje, o których mowa w ust.3, nie obejmują dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia lub z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach zbiorczych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.”;

4) w art.41:

a) ust.4 otrzymuje brzmienie:

„4. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat (świadczeń) lub stawianych do dyspozycji podatnika pieniędzy lub wartości pieniężnych z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4, 4a, 5 i 13 oraz art. 30a ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 5 oraz 9.”;

b) dodaje się ust.9 w brzmieniu:

„9. W zakresie papierów wartościowych zapisanych na rachunkach zbiorczych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, płatnikami podatku od dochodów (przychodów) z tytułów określonych w art.30a ust.1 pkt 2, 4 oraz 5, są emitenci dokonujący wypłaty należności z tych tytułów.”;

5) w art.42:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Płatnicy, o których mowa w art. 41, przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek oraz kwoty zryczałtowanego podatku, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki (podatek) - na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby, przesyłając równocześnie deklaracje według ustalonego wzoru. Jednakże w przypadku pobrania podatku zgodnie z art. 30a ust.2a, płatnicy, o których mowa w art.41 ust.9, przekazują kwotę tego podatku w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został on pobrany, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych wraz z deklaracjami dotyczącymi tego podatku.”;

b) dodaje się ust.8 w brzmieniu:

„8. Jeżeli płatnik, o którym mowa w art.41 ust.9, dokonał wypłaty należności z tytułu określonego w ust.1 pkt 2, 4 lub 5, na rzecz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona zgodnie z przepisami tej ustawy, przepisów ust.2 – 7 nie stosuje się w zakresie dotyczącym takich podatników.”.

6) Art.45b otrzymuje brzmienie:

„Art. 45b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory:

- 1) deklaracji i informacji, o których mowa w art. 28 ust. 4, art. 35 ust. 10, art. 38 ust. 1, art. 39 ust. 1 i 3, art. 42 ust. 1 i 2, art. 42a, art. 43 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3a i 6,
- 2) rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w art. 37 ust. 1,
- 3) rocznego obliczenia podatku wraz z informacją, o których mowa w art. 34 ust. 7 i 8,
- 4) zeznań podatkowych, o których mowa w art. 45 ust. 1 i 1a,

- 5) oświadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 10, art. 32 ust. 3, art. 34 ust. 4, art. 35 ust. 4 i art. 37 ust. 1,
- 6) zaświadczenia, o którym mowa w art.30a ust.2b zd. drugie
- wraz z objaśnieniami co do sposobu ich wypełniania, terminu i miejsca składania; rozporządzenie ma na celu umożliwienie identyfikacji podatnika, płatnika i urzędu skarbowego, do którego kierowany jest formularz, oraz poprawnego obliczenia przez płatnika lub podatnika podatku oraz zaliczek na podatek.”.

Zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

1) w art.26:

a) po ust.2 dodaje się ust.2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli wypłata należności z tytułu określonego w art.21 ust.1 lub w art.22 dokonywana jest na rzecz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona, podatek, o którym mowa w ust.1, pobiera się w pełnej wysokości od łącznej wartości dochodów (przychodów) uzyskanych przez wszystkich takich podatników. W tym przypadku przepisów ust.1a oraz 3b-3d nie stosuje się w zakresie dotyczącym podatników, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona.”;

b) po ust.2a dodaje się ust.2b w brzmieniu:

„2b. Jeżeli podatek został pobrany w sposób określony w ust.2a, stwierdzenie nadpłaty może nastąpić wyłącznie na rzecz podatnika, który został wskazany podmiotowi prowadzącemu rachunek zbiorczy w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przez posiadacza tego rachunku pośredniczącego w dokonaniu wypłaty należności, jako osoba, której należność ta została wypłacona. W celu stwierdzenia nadpłaty osobę podatnika, a także wysokość uzyskanego przez niego dochodu (przychodu), ustala się na podstawie zaświadczenia wystawionego w oparciu o takie wskazanie, przez podmiot prowadzący rachunek zbiorczy.

c) ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, przekazują kwoty podatku w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zgodnie z ust. 1 i 2 pobrano podatek, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według siedziby podatnika, a w przypadku podatników wymienionych w art. 3 ust. 2 oraz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunkach zbiorczych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona - na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych. Płatnicy są obowiązani przesłać

urzędowi skarbowemu deklarację o pobranym podatku, sporządzoną według ustalonego wzoru, a podatnikom, o których mowa w:

- 1) art.3 ust.1 – informację o wysokości pobranego podatku,
 - 2) art. 3 ust. 2, oraz urzędowi skarbowemu - informację o dokonanych wypłatach i pobranym podatku
- sporządzone według ustalonego wzoru.

Obowiązek przesłania tych informacji podatnikom oraz urzędowi skarbowemu nie powstaje w przypadku i w zakresie określonym w ust.2a zdanie pierwsze.”;

d) ust.6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku dochodu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6, spółka przejmująca lub nowo zawiązana jest obowiązana jako płatnik, w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał dochód, wpłacić podatek, o którym mowa w art. 22, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według siedziby podatnika, a w przypadku podatników wymienionych w art. 3 ust. 2 oraz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunkach zbiorczych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona - na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych. Podatnik jest obowiązany przed tym terminem przekazać płatnikowi kwotę tego podatku. W terminie wpłaty podatku płatnik jest obowiązany przesłać urzędowi skarbowemu deklarację, a podatnikowi - informację o wpłaconym podatku, sporządzone według ustalonych wzorów. Obowiązek przesłania informacji o wpłaconym podatku nie powstaje w przypadku i w zakresie określonym w ust.2a zdanie. pierwsze.”.

2) Art.28a otrzymuje brzmienie:

„Art. 28a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory:

- 1) deklaracji i informacji, o których mowa w art. 25 ust. 1, art. 25a oraz w art. 26 ust. 1b, 3, 4 i 6,
 - 2) zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1,
 - 3) oświadczeń, o których mowa w art. 26 ust. 1a,
 - 4) informacji, o której mowa w art. 18 ust. 1f pkt 1,
 - 5) zaświadczenia, o którym mowa w art.26a ust.2b zdanie drugie
- wraz z objaśnieniami co do sposobu ich wypełniania, terminu i miejsca składania.”;

II. Pozostałe uwagi do projektów ustaw

Projekt ustawy o obrocie instrumentami finansowymi

- 1) Proponujemy uwzględnić w art. 3 pkt 2 ustawy wyłączenie spod zakresu jej obowiązywania rynku organizowanego na podstawie umowy z emitentem papierów wartościowych, na warunkach określonych w tej umowie, o ile emitentem jest Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

Uzasadnienie

Wyłączenie to dotyczy rynku MTS Poland, który jest prowadzony przez MTS-CeTO SA, który stanowi część Systemu Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych i funkcjonuje raczej jako podmiot publiczny z obszaru finansów publicznych, a nie rynku kapitałowego. Zresztą w samej dyrektywie MiFID wspomina się, że nie należy stosować do podmiotów uczestniczących w procedurach zarządzania długiem publicznym (pkt 14 preambuły).

Pragniemy także wskazać, że uczestnicy rynku MTS Poland podlegają nadzorowi bankowemu.

- 2) Proponujemy zmianę brzmienia art. 3 pkt 33. na następujące:

„firmie inwestycyjnej – rozumie się przez to dom maklerski, bank prowadzący działalność maklerską, zagraniczną firmę inwestycyjną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub składającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zlecenia na rachunek własny lub na rachunek osób nie posiadających siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagraniczną osobę prawną z siedzibą na terytorium państwa należącego do OECD lub WTO, prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską oraz zagraniczną osobę prawną, o której mowa w art. 115 ust.1 nieprowadzącą działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zlecenia na rachunek własny lub na rachunek osób nie posiadających siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) Proponujemy po art. 117 dodać art. 117a) w następującym brzmieniu:

„Zagraniczna firma inwestycyjna oraz zagraniczna osoba prawna, o której mowa w art. 115 ust. 1, nie prowadząca działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może bez zezwolenia o którym mowa w art. 69 ust 1 pośredniczyć w składaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zleceń dla osób prawnych i fizycznych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pod warunkiem że dana czynność jest objęta zezwoleniem udzielonym tej firmie inwestycyjnej lub zagranicznej osobie prawnej przez właściwy organ nadzoru w państwie jej siedziby.

Uzasadnienie:

Obecne zapisy ustawy nie precyzują zasad prowadzenia działalności przez zagraniczne firmy inwestycyjne na rzecz zagranicznych osób prawnych i fizycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzając niepewność co do możliwości działania podmiotów zagranicznych (zdalnych uczestników GPW) na naszym rynku. W szczególności nie jest jasne, czy taka działalność jest uznawana za działalność maklerską dokonywaną na terytorium RP w rozumieniu przepisów ustawy. Należy zauważyć, iż znaczna część zdalnych uczestników Giełdy prowadzi właśnie tego typu operacje obsługując w zasadzie wyłącznie klientów zagranicznych. Zgodnie z art. 31 stronami transakcji zawieranych na rynku giełdowym mogą być wyłącznie firmy inwestycyjne, KDPW lub inne podmioty na zasadach określonych przez GPW ale wyłącznie na rachunek własny. Czynność dokonana przez inne podmioty jest nieważna. Brak doprecyzowania tej kwestii utrzyma obecną niepewność prawną co do zasad funkcjonowania zdalnych uczestników i będzie szkodził wizerunkowi naszego rynku.

- 4) Proponujemy aby w art. 7 ust. 5 jednoznacznie wskazać, że możliwe jest zawieranie na rynku regulowanym transakcji repo, buy sell back i sell buy back. transakcje są instrumentem powszechnie stosowanym na rynkach finansowych i stanowią bardzo istotny element obrotu instrumentami dłużnymi. Naszym zdaniem nie ma więc uzasadnienia, aby tego typu instrumenty nie mogły być przedmiotem obrotu na rynku regulowanym
- 5) Proponujemy także szersze niż ma to miejsce do tej pory dopuszczenie banków do udziału w rynku regulowanego papierów dłużnych. Należałoby wtedy dokonać zmian następujących przepisów:
 - art. 19 ust. 1 pkt 2 powinien umożliwić pośredniczenie banków w dokonywaniu na terytorium RP oferty publicznej jak i zbywaniu papierów wartościowych na podstawie tej ofert, w przypadku gdy przedmiotem tej ofert są dłużne papiery wartościowe,
 - art. 38 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi powinien umożliwić bankom zawieranie na rynku regulowanym transakcji dłużnymi papierami wartościowymi w imieniu własnym na rachunek dającego zlecenie.
 - Utrzymanie możliwości pełnienia funkcji market makera na rynku regulowanym papierów dłużnych przez bank – wydaje się, że w świetle zapisów projektowanego art. 70 ust. 1 pkt 4, art. 31 ust. 2 (w związku z art. 38 ust. 1 ustawy), a także art. 70 ust. 2 projektu, powstaje wątpliwość banki będą uprawnione do prowadzenia działalności na rynku regulowanym polegającej na organizowaniu rynku regulowanego.

Uzasadnienie:

Wyżej wskazane zmiany umożliwiłyby m. in. umożliwienie obsługi przez banki emisji dłużnych papierów wartościowych wysokiej łącznej wartości nominalnej oraz dopełnienie możliwości przeprowadzania przez banki kompleksowej usługi na rzecz emitenta i inwestorów nabywających dłużne papiery wartościowe, zgodnie z którą bank jest odpowiedzialny za cały proces związany z emisją, jej plasacją, zapewnieniem wtórnego obrotu i ich wykupem – czyli potwierdzałyby rolę, zadania i funkcje dotychczas wykonywane na tym rynku przez banki.

Takie ułatwienia dla banków do działania rynku regulowanym pozwoliłoby – w naszej opinii - w dłuższej perspektywie na zwiększenia płynności i obrotów, a także stwarza szanse na wprowadzenie do obrotu instrumentów dłużnych, których emisję i obrót dotychczas organizują banki we własnym zakresie. Tak więc, wzbogaciłoby zakres instrumentów obracanych na rynku regulowanym, a więc przyniosłoby korzyści wszystkim jego uczestnikom.

6) Proponujemy, aby art. 19 ust 3 otrzymał brzmienie:

„Do pożyczania maklerskich instrumentów finansowych nie stosuje się przepisów Kodeksu Cywilnego o umowie pożyczki.

7) w art. 94 ust. 1 skreśla się pkt 3,

Uzasadnienie:

Intencją ww. zmian jest wykreślenie z ustawy upoważnienia ministra właściwego ds. instytucji finansowych do wydania rozporządzenia regulującego pożyczanie papierów wartościowych. Zgodnie z opinią sektora przewidziane w obecnie obowiązującym pkt 3 uprawnienie ministra właściwego ds. instytucji finansowych do określania trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych, z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych, jest uprawnieniem zbyt daleko idącym i zbędnym w kontekście wprowadzanej w życie dyrektywy MIFID. Zagadnienia te regulowane są na rynkach międzynarodowych obowiązującymi i uznanymi wśród uczestników rynku zasadami określonymi w porozumieniach International Swaps and Derivatives Association (ISDA). Regulacje wprowadzone przez rozporządzenie MF odbiegają istotnie od uznawanych standardów międzynarodowych w tym zakresie, co utrudnia a czasami wręcz uniemożliwia dokonywanie regulowanych rozporządzeniem czynności. Dlatego też w planowanej nowelizacji należy uchylić delegację ustawową upoważniającą Ministra Finansów do wydania takiego rozporządzenia oraz wydane już rozporządzenie.

Ponadto zasadnym wydaje się precyzyjne stwierdzenie, iż do pożyczania papierów wartościowych nie mają zastosowania przepisy Kodeksu Cywilnego o pożyczce. Obecne brzmienie tego zapisu sugeruje, że pożyczki papierów wartościowych inne niż pożyczki z udziałem firm inwestycyjnych i banków powierniczych są regulowane przepisami Kodeksu Cywilnego natomiast treść art. 720 ust 1 KC w naszej ocenie nie dotyczy sytuacji pożyczania papierów wartościowych w ogóle.

8) Jesteśmy zaskoczeni zmianą wymagań kapitałowych stawianych w art. 33 ust. 6 przed spółką prowadzącą rynek pozagiełdowy. W przypadku W przypadku MTS-CeTO S.A. obecnie wymagany kapitał zakładowy to 7.5 mln złotych, a zaproponowana w projekcie zmiana tego progu na złotych kapitał własny stanowi – naszym zdaniem - nieuzasadnione podwyższenie wymagań, co nie leży w intencjach dyrektywy MiFID. Proponujemy w związku z tym rezygnację z tej zmiany lub też określenie wymaganego kapitału własnego na poziomie zbliżonym do założeń przyjętych w przypadku rynku giełdowego.

9) Proponujemy, aby art. 46 wprowadzić nowy ust. 7 w następującym brzmieniu:

„7. Prawo powoływania i odwoływania dwóch członków rady nadzorczej Krajowego Depozytu przysługuje:

- a) bankom o których mowa w art. 119 – jednego członka,
- b) izbie o której mowa w art. 92 ust. 1 – jednego członka.

Uzasadnienie

Celem naszej propozycji jest przywrócenie zapisu o udziale przedstawicieli rynku finansowego w Radzie Nadzorczej KDPW. W naszej opinii pozbawienie przez uchwaloną w 2005 r. ustawę uprawnień przysługującego dotychczas przedstawicielom sektora w kwestii wpływu na skład rady nadzorczej KDPW nie znajduje uzasadnienia i powinno jak najszybciej zostać uchylone. Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia udział przedstawicieli sektora w organie nadzorczym KDPW był korzystny dla funkcjonowania zarówno samego Krajowego Depozytu, jak i całego rynku.

10) Proponujemy aby art. 119 ust. 1 otrzymał brzmienie:

„Za zezwoleniem Komisji Bank z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może prowadzić działalność powierniczą.

11) Dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„Działalność powiernicza obejmuje w szczególności czynności polegające na:

- a) Ewidencjonowaniu oraz prowadzeniu rachunków, na których zapisywane są instrumenty finansowe w tym rachunków papierów wartościowych,
- b) przechowywaniu i rejestrowaniu zmian stanu posiadania instrumentów finansowych i maklerskich instrumentów finansowych
- c) prowadzeniu rejestru aktywów klientów zapisanych na rachunkach prowadzonych przez Bank oraz przechowywanych przez Bank lub za pośrednictwem innych podmiotów.
- d) Wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa.”

12) W ust 4 pkt 6 słowa „rachunków papierów wartościowych” zastępuje się zwrotem „działalności powierniczej”

Uzasadnienie

W ocenie Rady Banków Depozytariuszy obecna definicja działalności powierniczej wskazuje, że polega ona wyłącznie na prowadzeniu rachunków papierów wartościowych co jest dużym uproszczeniem. Proponowane rozwiązanie ma na celu wprowadzenie do ustawy faktycznego zakresu działalności powierniczej, wskazując na jej szerszy charakter. Jest to spójne z innymi regulacjami w tym zakresie w szczególności dotyczącymi pełnienia funkcji depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych, które dużo szerzej traktują zakres zadań depozytariusza. W związku z połączeniem nadzoru znika również problem konieczności wydzielenia działalności powierniczej w zakresie rynku kapitałowego co dodatkowo przemawia za zmianą definicji w ustawie.

13) w art. 121 ust. 1 słowa „Klient banku powierniczego może” zmienia się na słowa: „Bank powierniczy i klient mogą”

14) art. 121 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Przeniesienie papierów wartościowych będących przedmiotem transakcji, o której mowa w ust. 1 pomiędzy rachunkiem podmiotu, o którym mowa w ust. 2 a rachunkiem papierów wartościowych klienta następuje w sposób określony w przepisach wydanych przez Krajowy Depozyt po dostarczeniu zgodnych potwierdzeń klienta i tego podmiotu przekazanych odpowiednio do banków prowadzących ich rachunki papierów wartościowych.”

Uzasadnienie

Celem naszej propozycji jest wprowadzenie zmian porządkujących zapis art. 121 dotyczącego rozliczania transakcji zawartej przez zagranicznego pośrednika na rzecz klienta na podstawie instrukcji. Rada Banków Depozytariuszy stoi bowiem na stanowisku, iż polski rynek papierów wartościowych dojrzał do faktycznego rozdzielenia procesów zawierania transakcji od ich rozliczania. W naszej ocenie standardem rynkowym powinna być możliwość rozliczania na podstawie instrukcji rozliczeniowych z możliwością umownego stosowania stałych instrukcji rozliczeniowych. Jest to tym bardziej konieczne, iż zwiększa się liczba transakcji zawieranych nie bezpośrednio przez właściciela ale przez podmioty pośredniczące. Ewentualne kwestie dotyczące odpowiedzialności za rozliczenie zawartych transakcji wobec podmiotów trzecich (domów maklerskich) powinny być przedmiotem regulacji kontraktowych pomiędzy podmiotami zawierającymi transakcje a podmiotami je realizującymi bez dodatkowego ich regulowania na poziomie Rozporządzenia.

Zaproponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości związanych z dotychczas funkcjonującym zapisem dotyczącym uzależnienia realizacji transakcji od dostarczania bankowi prowadzącemu rachunek klienta potwierdzeń zarówno klienta jak i firmy inwestycyjnej bądź zagranicznej firmy inwestycyjnej, nawet jeśli te ostatnie posiadały swoje rachunki w innej instytucji. Nowe brzmienie przepisu jasno wskazuje, iż transakcja zostanie zrealizowana po tym jak klient oraz podmiot wskazany w ust. 2 art. 121 dostarczą zgodne potwierdzenia do banków, z którymi podpisały umowy, prowadzących ich rachunki papierów wartościowych. Zmiana w ust 1 ma natomiast na celu wyraźne wskazanie, że zastrzeżenie rozliczania zawartych transakcji na podstawie instrukcji zawarte w umowie wymaga zgody obydwu stron.

15) Proponujemy następujące zmiany w art. 132:

- w ust. 1 pkt 1 dodaje się litery t, u, w, w brzmieniu:

„t) podmiotów, które złożyły na piśmie oświadczenie o rezygnacji z objęcia ich systemem rekompensat podmiotowi prowadzącemu ich rachunek papierów wartościowych;

u) podmiotów o których mowa w art. 8 ustawy o ofercie publicznej;

w) podmiotów posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów lub co najmniej 5 % kapitału zakładowego spółki w obrocie zorganizowanym”

- w ust. 1 pkt 3 wykreśla się „albo bank powierniczy”

- wykreśla się ust. 3

Uzasadnienie

Celem powyższej propozycji jest wyłączenie banków powierniczych z obowiązkowego systemu rekompensat. Zmiana zapisów odnośnie systemu rekompensat w celu wyeliminowania z systemu podmiotów będących znaczącymi udziałowcami spółek i inwestorów kwalifikowanych. Rada Banków Depozytariuszy po raz kolejny wnioskuje o wyłączenie banków z obowiązkowego systemu rekompensat. W naszej ocenie regulacje europejskie w tym zakresie dotyczą kwestii ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, które nie występuje w przypadku banków powierniczych. Banki z założenia nie pośredniczą w działalności inwestycyjnej klientów.

Niezależnie od powyższego wnioskujemy o zmianę zasad obecnie istniejącego systemu, który zabezpiecza osoby i podmioty mające status inwestorów kwalifikowanych, a więc takich które są w pełni świadome ryzyka inwestycyjnego związanego z prowadzoną działalnością. W naszej ocenie system rekompensat powinien chronić wyłącznie drobnych inwestorów. W opinii sektora do grupy podmiotów, które w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi nie są uznawane za inwestora, powinny zostać zaliczone także podmioty dobrowolnie rezygnujące z korzystania z systemu rekompensat, inwestorzy kwalifikowani oraz podmioty posiadające co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów lub co najmniej 5 % kapitału zakładowego w spółce w obrocie zorganizowanym. Z założenia bowiem system rekompensat powinien być nakierowany na ochronę drobnych inwestorów nie zaś inwestorów profesjonalnie zajmujących się profesjonalnie działaniem na rynku kapitałowym. Biorąc pod uwagę kwotę rekompensaty nie jest celowe w naszej ocenie włączanie do systemu znaczących udziałowców spółek. Powoduje to nieuzasadnione podwyższenie kosztów systemu bez dodatkowych korzyści dla inwestorów. Ponadto ograniczenie kręgu beneficjentów systemu wpłynie korzystnie na urealnienie ilości rachunków objętych ochroną systemu.

Projekt ustawy o zmianie ustawy funduszach inwestycyjnych

- 1) W art. 102 proponujemy wprowadzić następujące zmiany:

Dotychczasowemu art. 102 ust. 1 pkt 3 nadaje się nr 4 i dodaje się art. 102 ust. 1 pkt 3 w brzmieniu:

"Zabezpieczenie będzie ewidencjonowane na rachunkach funduszu prowadzonych przez Depozytariusza z wyłączeniem pożyczania papierów wartościowych w ramach systemu zabezpieczenia płynności rozliczeń prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w przypadku gdy zabezpieczenie zgodnie z wymogami Krajowego Depozytu przechowywane jest przez Krajowy Depozyt."

Uzasadnienie

W naszej opinii należy zachować kontrolę nad aktywami funduszu. Ewentualne umiejscowienie zabezpieczenia w innym miejscu niż na rachunku funduszu powoduje nadmierną ekspozycję funduszu na ryzyko kontrahenta w przypadku jego upadłości. Dodatkowo Depozytariusz będzie mógł nadzorować, czy zabezpieczenie spełnia wymogi art. 102 ust. 1 pkt 1.

- 2) W art. 102 ust. 1 proponuje się zamienić słowa "za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A." na "w ramach systemu zabezpieczenia płynności rozliczeń prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. na podstawie ustawy ".

Uzasadnienie

Pożyczki papierów wartościowych opisane w regulaminie KDPW, mogą się także odbywać bez pośrednictwa KDPW. Obecna propozycja brzmienia mogłaby niepotrzebnie zawęzić możliwości udzielania pożyczek przez fundusze inwestycyjne.

- 3) W art. 102 ust. 1 proponujemy skreślić pkt 3.

Uzasadnienie:

Nie znajdujemy uzasadnienia merytorycznego dla ograniczania w ustawie czasu trwania pożyczki papierów wartościowych. Te kwestie powinny być regulowane w umowie pomiędzy stronami.

- 4) W art. 231 ust. 2 proponujemy dodanie zdania następującej treści:
„Rozpoczęcie przekazywania informacji, o których mowa w ust 1 przez depozytariuszy w formie elektronicznej nastąpi nie później niż po 3 miesiącach od dnia podania formatu pliku i trybu jego przekazywania do publicznej wiadomości.”

Uzasadnienie:

W art. 231 ust 2 projektu przewidziano, iż informacje o naruszeniu prawa lub interesu uczestników funduszu, powinny być przekazywane przez depozytariusza w formie elektronicznej. Konieczne jest odrębne określenie terminu wejścia w życie tego wymogu. Termin ten nie powinien być krótszy niż termin określenia przez Komisję formatu plików elektronicznych i trybu ich przekazywania, z uwzględnieniem czasu wymaganego do przygotowania infrastruktury technologicznej przez depozytariuszy.

Warszawa, dnia 25 września 2006 roku